

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Symmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Odire bonum peccatum est in spiritum sanctum, & omni rationi & naturæ
contrarium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

non ita difficile, si non ex habitu, sed ex accidente aliquo (puta odio inimici) obstinationem elegit: quoniam transeunte accidente illo curabilis est. Habitus autem tanquam connaturalis factus, difficillime abicitur.

Otiositas periculosa est, eo quia vitiorum nutritiua.

Otium seu otiosum ad vitia translatum est, quod caret necessitate aut utilitate, extenso utilitatis nomine. Et hoc constat esse peccatum, quia à recta dissonat ratione aliquam humanam operationem aut omissionem non regulari ratione recta. Si tamen otium aut otiosum sit nudum (hoc est nihil aliud deformitatis habens nisi otii) veniale est. Fugiendum tamen est valde otium, tanquam dans aditum malis, præcipuè malarum cogitationum cupiditatum, machinationum &c.

Scito tamen laudabile esse otium internum & externum, ad quietem & creationem naturæ intentum: quoniam & hoc habet recta ratio: ut lassis detur requies, sicut & somnus.

Odire bonum peccatum est in spiritum sanctum, & omni rationi & naturæ contrarium.

Odium boni, peccatum est: quia actus voluntatis habet materiam repugnantem. odii enim materia est malum, sicut amoris materia est bonum. Summi autem boni (quod est Deus) odium grauissimum est scelus: quum nihil sit in Deo, quantum est ex se odibile, utpote pura bonitas, proximi verò aut etiam suis odium peccatum est mortale ex suo genere: utpote directè charitati contrarium: nisi ob imperfectionem actus sit peccatum veniale, vel quia non

est odium deliberatum, vel quia circa minimum bonum. Nec excusatur ab odii crimine qui inimicum odio habet, si ipsum proximum odit: hoc est si illi vult malum corporis, aut damnum honoris, famæ, aut rerum: nisi hæc velit ei iustitia mediante: quia tunc non est odii sed iustitiæ vindicatiæ affectus. Est autem odio habenda inimicitia proximi, & non proximi qui est inimicus.

Odii effectus seu signa prohibita, sunt subtrahere proximo debita beneficia eo modo quo sunt illa debita ad hoc, & similiter debita colloquia eo modo quo sunt illi debita ab isto. Sunt autem debita proximo à concione quæ debentur ciuitati in communi, à consanguineo quæ debentur consanguinitati in communi, à Christiano quæ debentur sanctæ Ecclesiæ & communioni fidelium in communioni. Et propterea nisi casus accidat, in quo debeam huic in particulari, sicut non teneor actu interiori cogitare, de isto in particulari. ita nec teneor illi in particulari benefacere aut loqui. sufficit enim vt in communibus orationibus & communibus Ecclesiæ non excipiam Christianum inimicum: in communibus ciuitatis non excipiam concionem inimicum, in communibus consanguinitatis non excipiam consanguineum inimicum. Sic enim docuit Saluator noster, docens in benefaciendo inimicis, imitari Deum, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos, hoc est communia beneficia humano generi (scilicet solem & pluuiam) non subtrahit inimicis. Et hinc tu confessor tollere potes multos scrupulos personarum offensorum, quæ absque odio cum illo qui offendit, nolunt particulariter conuersari aut colloqui: quia non tenentur nisi in casu debiti: vt dictum est, & in commentariis Secunda Secunda tractatur, vbi de dilectione inimicorum agitur.

Secunda

Offic. secul. venal. 433

*Secularia officia vendere, vel emere
turpe est, & perniciosum.*

Officiorum secularium venalitas licet speculatiue
loquendo sit licita (quia venditio & emptio ha-
bet materiam vendibilem) vt tamen ad communem
humani generis morem contrahitur, turpis ac perni-
ciosa reipu. non parum est, quoniam viri digni repu-
tant indignum vt quod suæ virtuti debetur, pecunia
emant, & indigni communiter habent officia, vbi
sunt venalia. Tollitur & ratio studiorum bonorum,
& virtutum, ex eo quod non nisi pecunia habentur
officia. Et oportet vt non virtuosi, sed pecuniosi ibi
inueniantur, vbi vt perniciosi honorantur, imò ho-
norant seipfos emendo officia honorabilia. Præterea
qui prius emit officium, quum non emerit nisi vt
lucretur, oportet vt vendant actus officii, & plerun-
que iustitiæ, & inhumanus sit in gratiis, tanquam
ius habeat vendendi, & quæ sunt iustitiæ, & quæ
sunt gratiæ, quia prius emit. Testatur magistra re-
rum experientia, ruinam publicam vbi officia sunt
venalia. Et quia actiones humanæ iudicandæ sunt se-
cundum quod in pluribus inuenitur, ideò huiusmodi
venalitates vt abominabiles exterminandæ sunt.

*Sectarum æmulatores vel opinio-
num sæpenumero reprehensi-
biles habentur.*

Opinio tripliciter est illicita. Primò ex eo quod
voluntaria: nam in omni genere scibilibum vo-
luntaria est illicita: quia non eo quod magis placet,
sed eo quod rationabilior est, non ex voluntate, sed
ratione amplectēda est opinio. Et hinc errant secta-
rum æmulatores, opiniones suæ sectæ sequentes non
vt rationi magis consentaneas, sed quia nati sunt